

Total No. of printed pages = 12

4(Sem-2) PMG

2018

PRINCIPLES OF MANAGEMENT

Paper : 203

Full Marks – 80

Time – Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer question numbers 1, 2 and 3 and any *four* from the rest.

1, 2, 3 নম্বৰ আৰু বাকী প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখিব।

Answer either in English or in Assamese.

ইংৰাজী অথবা অসমীয়াত উত্তৰ কৰিব।

1. Choose the correct answer from the following :

1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰকেইটা বাছি উলিওৱা :

(a) Management theories developed as a systematic field of knowledge since :

পৰিচালনা তত্ত্বই এক পদ্ধতিমূলক জ্ঞানক্ষেত্ৰ হিচাপে বিকাশ লাভ কৰে :

(i) 1800

১৮০০ চনৰ পৰা

(ii) 1880

১৮৮০ চনৰ পৰা

(iii) 1930

১৯৩০ চনৰ পৰা

(iv) 1950

১৯৫০ চনৰ পৰা

[Turn over

(b) The concept of 'liberation management' is advocated by which one of the management expert ?

‘স্বাভাস্ত্ৰ পৰিচালনা’ৰ ধাৰণা নিম্নোক্ত কোনজন পৰিচালনাৰ গুৰুৰ সমৰ্থিত হয় ?

- (i) Peter F Drucker
পিটাৰ এফ ড্ৰাকাৰৰ দ্বাৰা
- (ii) Michael Porter
মাইকেল প’ৰ্টাৰৰ দ্বাৰা
- (iii) Tom Peters
টম পিটাৰৰ দ্বাৰা
- (iv) Chester I Barnard
চেচ্টাৰ বাৰ্ণাৰ্ডৰ দ্বাৰা

(c) Forecast is a planning premise that :

পূৰ্বানুমান হৈছে পৰিকল্পনাকৰণৰ আগতীয়া অনুমান, যি

- (i) precedes planning
পৰিকল্পনাকৰণৰ পূৰ্ববৰ্তি
- (ii) succeeds planning
পৰিকল্পনাকৰণৰ পৰৱৰ্তী

(iii) resides planning

পৰিকল্পনাকৰণ কালীন

(iv) incubates planning

পৰিকল্পনাকৰণৰ বিকাশসাধক

(d) The concept of Management by Objective is propounded in the year :

উদ্দেশ্যৰ মাজেৰে পৰিচালনাৰ ধাৰণাটো উত্থাপন কৰা হয় :

(i) 1930

১৯৩০ চনত

(ii) 1950

১৯৫০ চনত

(iii) 1952

১৯৫২ চনত

(iv) 1954

১৯৫৪ চনত

(e) Organisations where expert assistance is provided to the line managers are :

সংগঠন, য'ত বৈখিক পৰিচালক সকললৈ বিশেষজ্ঞৰ সহায়তা যোগোৱা হয় সেইবোৰ হৈছে :

(i) Line organisation

বৈখিক সংগঠন

(ii) Functional organisation

ক্রিয়াত্মক সংগঠন

(iii) 'Line and staff' organisation

বৈখিক আৰু কৰ্মী সংগঠন

(iv) Project organisation

প্ৰকল্প সংগঠন

(f) If a product passes through different stages of production, the suitable form of departmentation is :

যদি এক উৎপাদিত দ্ৰব্য উৎপাদনৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ জৰিয়তে আগবাঢ়ে তাৰ বাবে বিভাগীকৰণৰ উপযুক্ত ৰূপটো হৈছে :

(i) Functional departmentation

ক্ৰিয়াত্মক বিভাগীকৰণ

(ii) Process departmentation

প্ৰক্ৰিয়াত্মক বিভাগীকৰণ

(iii) Product departmentation

উৎপাদিত দ্ৰব্য বিভাগীকৰণ

(iv) Task departmentation

নিৰ্দিষ্ট কৰ্মমূলক বিভাগীকৰণ

(g) Theory Z is a synthesis of :

সূত্র Z হৈছে :

(i) Indian and Japanese style of management

ভাৰতীয় আৰু জাপানী শৈলীৰ পৰিচালনা

(ii) Chinese and American style of management

চীনা আৰু আমেৰিকান শৈলীৰ পৰিচালনা

(iii) Indian and American style of management

ভাৰতীয় আৰু আমেৰিকান শৈলীৰ পৰিচালনা

(iv) American and Japanese style of management

আমেৰিকান আৰু জাপানী শৈলীৰ পৰিচালনা

(h) Flow of information amongst departments and at different levels is :

বিভিন্ন বিভাগ আৰু বিভিন্ন পৰ্যায়ত তথ্যৰ প্ৰবাহ ঘটিলে সি হয় :

(i) Vertical communication

উলম্ব সংযোগ সাধন

(ii) Horizontal communication

সমান্তৰাল সংযোগ সাধন

(iii) **Diagonal communication**
কোণীয় / বিকর্ণ সংযোগ সাধন

(iv) **Informal communication**
অনানুষ্ঠানিক সংযোগ সাধন

(i) **The exception principle to control means :**
নিয়ন্ত্ৰণ সাধনৰ বাবে ব্যতিক্ৰম নীতি মানে হৈছে :

(i) **control over significant deviation**
তাৎপৰ্যপূৰ্ণ বিচ্যুতিৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ

(ii) **control over all deviations**
সকলো প্ৰকাৰৰ বিচ্যুতিৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ

(iii) **control over nominal deviation**
নামমাত্ৰ বিচ্যুতিৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ

(iv) **control over no deviation**
বিচ্যুতিবিহীনতাৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ

(j) **Change can be implemented when :**
পৰিৱৰ্তন কাৰ্যকৰী কৰিব পাৰি যেতিয়া :

(i) **driving forces are equal to restraining forces**

চলৎশক্তিসমূহ পৰিমিত শক্তিসমূহৰ সমান হয়

(ii) restraining forces are more powerful than driving forces

পৰিমিত শক্তিসমূহ চলৎশক্তিসমূহতকৈ অধিক শক্তিশালী হয়।

(iii) driving forces are more powerful than restraining forces.

চলৎশক্তিসমূহ পৰিমিত শক্তিসমূহতকৈ অধিক শক্তিশালী হয়।

(iv) restraining forces are less powerful than driving forces.

পৰিমিত শক্তিসমূহ চলৎশক্তিসমূহতকৈ লঘু শক্তিশালী হয়।

2. Give very short answers of the following questions :

(any five)

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নাৱলীৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া : (যি কোনো পাঁচটাৰ)

(a) State two contributions of Classical Theories of management.

পৰিচালনাৰ সংস্থাপন সূত্ৰসমূহৰ বিভিন্ন বৰঙণিৰ দুটাৰ বৰ্ণনা কৰা।

(b) What are various internal planning premises ?

পৰিকল্পনাকৰণৰ বিভিন্ন আভ্যন্তৰীণ স্বীকাৰ্যসমূহ কি কি?

(c) Give two differences between policies and procedures.

কৰ্মনীতি আৰু কৰ্মপ্ৰণালীৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য দিয়া।

(d) State any two limitations of authority.

কৰ্তৃত্বৰ যি কোনো দুটা সীমাবদ্ধতা বৰ্ণনা কৰা।

(e) Explain job security and promotion as two forms of non-financial incentives.

অনা-বিত্তীয় উদগনিৰ দুটা ৰূপ হিচাপে কৰ্ম নিৰাপত্তা আৰু পদোন্নতিৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(f) Explain management audit as a modern technique of control.

এক আধুনিক নিয়ন্ত্ৰণ কৌশল হিচাপে পৰিচালনা পৰীক্ষণৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) State refreezing step of change process.

পৰিৱৰ্তন প্ৰক্ৰিয়াৰ পুনৰস্থিৰীকৰণ পৰ্যায়ৰ বৰ্ণনা কৰা।

3. Write short answers on the questions below :
(any four) 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা : (যি কোনো চাৰিটা)

(a) Explain Taylor's technique of functional foremanship in his scientific management.

টেলৰৰ বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাত তেওঁৰ কাৰ্যকৰণ কাৰ্যনায়ক কৌশলৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Show how the planning and decision-making are related ?

পৰিকল্পনাকৰণ আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কিদৰে সম্পৰ্কিত হয় দেখুৱা।

- (c) What do you mean by matrix organisation ? State two advantages of this organisation.

যুগ্ম সংগঠন বুলিলে কি বুজা? এই সংগঠনৰ দুটা সুবিধা বৰ্ণনা কৰা।

- (d) Write an explanatory note on 'Carrot and stick approach' of motivation.

প্ৰণোদিতকৰণৰ 'পুৰস্কাৰ আৰু জৰিমনা সূত্ৰৰ' ওপৰত এক ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

- (e) Discuss the importance of leadership in brief.

নেতৃত্বৰ গুৰুত্ব চমুকৈ আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss the external factors that necessitate change.

পৰিৱৰ্তন আৱশ্যকীয় কৰি তোলা বাহ্যিক উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা।

4. Explain the Behavioural Science Theory in the development of management thought. How does the theory differ from Human Relation Theory ?

5+5=10

পৰিচালনা চিন্তনৰ উন্নয়নত আচৰণ সম্বন্ধীয় বিজ্ঞান সূত্রটো ব্যাখ্যা কৰা। এই সূত্রটো মানৱ সম্পর্ক সূত্রৰ পৰা কিদৰে পৃথক ?

Or / অথবা

Explain the Quantitative Theory in the development of management thought. State three positive attributes and three negative impact of the theory.

4+6=10

পৰিচালনা চিন্তনৰ উন্নয়নত সংখ্যাগত সূত্রটো ব্যাখ্যা কৰা। সূত্রটোৰ তিনিটা ইতিবাচক গুণ আৰু তিনিটা নেতিবাচক প্ৰভাৱ বৰ্ণনা কৰা।

5. Describe various steps involved in planning process. Also state three limitations of planning.

7+3=10

পৰিকল্পনাকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত জড়িত হোৱা বিভিন্ন পৰ্যায়সমূহ বৰ্ণনা কৰা। লগতে পৰিকল্পনাকৰণৰ তিনিটা সীমাবদ্ধতা বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Write six basic features of decision-making. And show four main differences between programmed and non-programmed decisions. $6+4=10$

সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ছটা মৌলিক বৈশিষ্ট্য লিখা। আৰু পূৰ্ব-পৰিকল্পিত আৰু অনা-পূৰ্বপৰিকল্পিত সিদ্ধান্তৰ চাৰিটা প্ৰধান পাৰ্থক্য দেখুৱা।

6. What is 'line and staff organisation' ? What are its features ? State the merits of 'line and staff organisation'. $2+3+5=10$

'বৈখিক আৰু কৰ্মচাৰী সংগঠন' কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? 'বৈখিক আৰু কৰ্মচাৰী সংগঠন'ৰ সুবিধাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Define authority. Also describe various sources or theories of authority. $3+7=10$

কৰ্তৃত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া। লগতে কৰ্তৃত্বৰ উৎস বা সূত্ৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

7. Explain Abraham Maslow's theory of need hierarchy of motivation. State the limitations of the theory.

6+4=10

প্ৰণোদিতকৰণৰ আব্ৰাহাম মাচল'ৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ক্ৰমোচ্চতা তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা। তত্ত্বটোৰ অসুবিধাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Explain Management Information System as modern technique of managerial control. What are the features of this technique? State how management information system helps in managerial decision making.

2+4+4=10

পৰিচালনা সম্বন্ধীয় নিয়ন্ত্ৰণৰ আধুনিক কৌশল হিচাপে পৰিচালনা তথ্য পদ্ধতিৰ ব্যাখ্যা কৰা। এই কৌশলটোৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? পৰিচালনা সম্বন্ধীয় সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত পৰিচালনা তথ্য পদ্ধতিয়ে কিদৰে সহায় কৰে বৰ্ণনা কৰা।